

Де мой край?

У. Караткевіч

ЗМАГАРАМ ЗА НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ БЕЛАРУСІ
П Р Ы С В Я Ч А Е Ц Ц А

А л е г Т р у с а ў

Невядомая
нам краіна

Беларусь у яе этнаграфічных межах

Мінск, Кнігазбор, 2009

УДК 94(476)
ББК 63.3(4 Бей)
Т78

Аўтар выказвае падзяку
МГА «Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына”»
і кіраўніку Дабрачыннага фонду «Этнічны голас Амерыкі» (ЗША)
Ірэне Калядзе-Смірновай, чыя дапамога зрабіла магчымым
выданне гэтай кнігі.

Трусаў, А.

Т78 Невядомая нам краіна : Беларусь у яе этнаграфічных межах
/ Алег Трусаў. — Мінск : Кнігазбор, 2009. — 152 с.

ISBN 978-985-6930-44-0.

Кніга кандыдата гістарычных навук, дацэнта Алега Трусава распа-
вядзе пра дзяржаўныя ўтварэнні беларускага народа, якія ў афіцыйнай
(беларускай і замежнай) гістарыяграфіі да гэтага часу не прынята лічыць
беларускімі. Кніга паказвае, што беларускі народ, у праве на дзяржаўнасць
якому некаторыя гора-палітыкі адмаўляюць да гэтага часу, акрамя асноўных
дзяржаўных утварэнняў (Полацкае, Тураўскае, Пінскае, Наваградскае і інш.
княствы, Вялікае княства Літоўскае, Рэч Паспалітая, БНР, БССР, Рэспубліка
Беларусь) утварыў яшчэ два вялікія княствы (Цвярское і Смаленскае),
дзве рэспублікі (Пскоўскую і Сярэднюю Літву), валодаў краямі, землямі
(Дзвінскі край, Северская зямля, Надбужская краіна) і нават блізкімі ды
заморскімі калоніямі.

Выданне ўтрымлівае таксама рэцэнзіі на пяць найбольш цікавых
гістарычных кніг апошніх гадоў.

УДК 94(476)
ББК 63.3(4 Бей)

ISBN 978-985-6930-44-0

© Трусаў А. А., 2009
© МГА «ЗБС “Бацькаўшчына”», 2009
© Марачкін І. А., вокладка, 2009
© Афармленне. ПУП «Кнігазбор», 2009

Змест

Прадмова	.6
Рэцэнзія	.9

Невядомыя беларускія краіны

Беларускія калоніі	12
Дзвінскі край	19
Пскоўская рэспубліка	28
Вялікае княства Цвярское	38
Вялікае княства Смаленскае	52
Северская зямля	69
Старадубская вайна	80
Надбужская краіна	84
Сярэдняя Літва	.100
Як мяняліся нашы межы ў XX ст.	.108

Кнігі, якія варта прачытаць

(рэцэнзіі на гістарычныя кнігі)

Аповед пра невядомыя войны	.120
Польская гісторыя для беларусаў	.128
Ці скончылася чарговае беларускае Адраджэнне?	.139
Успаміны міністра	.143
Мартыралог Вольгі Іпатавай	.148

Спіс найбольш цікавай выкарыстанай літаратуры	.150
---	------